

(mikor higgad le az SZDSZ)

En nem tudom, hogy az SZDSZ parlamenti párt lesz-e 2002 után. Jelenleg egyértelműnek látszik, hogy a rendszerváltás időszakának két legerősebb politikai tömörülése, a Magyar Demokrata Fórum és a Szabad Demokraták Szövetsége a pusztasági létezésért küzd, már-már a súlytalanság állapotában. Ha azt kérdeznénk, hol hibáztak ezek a pártok, egyértelmű választ aligha kapnánk, de az minden bizonnyal kiderülne, hogy az MDF a hatalom 1990-es megszerzése után szinte azonnal bűnbakká változott, az SZDSZ pedig a hatalom utáni olthatatlan vágyának esett áldozatul.

Mondhatnám némi malíciával, hogy szabad demokraták élcsapata a kezdet kezdetétől túlságosan okos volt, és túlságosan olvasott, legalábbis *Machiavelli* műveit illetően. Régi csikvándi kifejezéssel élve, a főliberálisok egy pillanatig sem tudtak nyugodtan a fenekükön megülni, trükköztek, furmányoskodtak, akcióztak, főként a virtuális világban, fő ütőerejük mindig a média volt, amelyben általában úgy jelentek meg, mint intellektuálisan verhetetlen csodalények. Az az érzésem, hogy a gyűlölet magvainak elhintésében volt némi szerepük, s ez a szerep azóta alaptermészetükké változott. Ők azok, akik meglátják mások szemében a szálkát... Ezt már-már hivatásszerűen teszik, ha tehetik, bár kétségtelen, hogy a Horn-kormány regnálása óta a sajtóra gyakorolt befolyásuk kissé lecsökkent, s nem minden szálkát tudnak gerendává növelni.

Természetesen az általánosítás, mint minden esetben, itt is hiba. Az SZDSZ-nek vannak északonbájn fenegyerekei, bárdolatlan írástudói (*Eörsi István*, T. G. M. stb.), vannak hallgatag bölcsei, s vannak kis tehetséggel megáldott nagyszájú ügyvivői

is. Sikeres politikusa egyetlenegy van, *Demszky Gábor*, a PR-szempontról kitűnően kezelt fővárosi populációval a háta mögött. A „bús pesti nép” belé vetett hite, úgy látszik, nehezen megtörhető.

Az SZDSZ-es középhadban van néhány krakéler. Eörsi Mátyás például, aki külpolitikai szakértő, időről időre mond valami irdatlan belhoni bornírtást, amiért aztán a jobboldalról némi körmösbauerezést kap cserébe. Most nemrégiben, *Martonyi Jánossal* vitatkozva, a Liberális Internacionálé Bureau tagjaként, a Népszabadságban a következőket állította a Fideszről: „A Fidesz egyházi-vallási kérdésekben nem semleges, áporodott és giccses pátoszt erőltet az országra, miközben egyre szorosabban fonja kapcsolatait a MIÉP-pel, s ezzel elherdálta egy európai mérsékelt konzervatív párt létrehozásának lehetőségét Magyarországon.”

Ezt a stilisztikailag és logikailag bonyolult kijelentést Eörsi afelett érzett fájdalomában teszi, hogy a Fidesz, otthagya a Liberális Internacionálét, az európai néppártokhoz kíván csatlakozni. A fenti mondat jól hangzik, bár egyes elemei összefüggéstelenek. Továbbá azt mondja Eörsi: „A mai Fidesz számos kérdésben messze jobbra áll az Európai Néppárttól, más kérdésben viszont a szocialista internacionálétól is balra található.” Ezt a bugyutaságot bővebben nem fejti ki, mivel külügyi szakértőként csupáncsak azt akarja sugallni, hogy a Fidesz méltatlan minden európai polgári mozgalomhoz és szervezethez. Mindezt betetőzi ezzel az odavetett mondattal: „...az európai néppártiak arról, hogy a Fidesz hogyan dűlja fel az országot, keveset tudnak...” (Tatárdúlás, törökdúlás, felszabadulás, Fidesz-dúlás, na tessék...) Az effajta megnyilvánulások nem hagyják csitulni azt a gyűlöletet, amely a magyar politikában és publicisztikában 1989 óta jelen van.

Ezt a gyűlöletet a szabad demokraták kapcsolataik révén sajnos külföldre is kiviázik, bár nyilván tudják, hogy ebből belpolitikai hasznunk nem származhat.

Hogy ezt a l'art pour l'art gyűlölködést az SZDSZ esetleges végegyöngölése lezárja-e, én nem tudom.